

Gecombineerde commissievergadering

Conceptverslag gecombineerde commissievergadering van 30 oktober 2025

Aanwezig: De dames Beuling, Eshuis, Hoving, Kuiper, Lodeizen, en Woortman en de heren Bartelds, Berends, Bos, Boter, Ten Brink (dijkgraaf), Duintjer, Hammenga, In 't Hout, Janssen, Kooistra (secretaris-directeur), Van Mensvoort, Mooijman (voorzitter), Schaafsma, Visser, De Vos, Wolters en Wortelboer

Tevens: de dames Hidding en Stegeman (verslag) en de heer Heugens

Afwezig: De dames Leenders, Lenting en Plas en de heer De Graaf

1. Opening

De heer Mooijman opent de vergadering en heet een ieder welkom.
De onderwerpen worden behandeld overeenkomstig de agenda.

2. Mededelingen

De secretarissen van de commissies hebben plaatsgenomen bij de leden van het dagelijks bestuur om zodoende snel te kunnen schakelen.

Aan de tafel zijn twee fractieopvolgers aangeschoven. Tijdens het fractievoorzitters overleg op 1 oktober is deze vervangingsmogelijkheid afgesproken. *De heer de Graaf* wordt vervangen door *de heer Berends*. *Mevrouw Plas* wordt vervangen door *de heer Hammenga*.

3. Najaarsrapportage 2025

Mevrouw Beuling refereert aan de gedragscode en het activiteitenplan als onderbouwing van de ontheffing op pagina 3. Zij vraagt hoe het werkt wanneer een plan en een ontheffing worden gecombineerd.

De heer Van Mensvoort antwoordt dat het waterschap te maken heeft met een nieuwe gedragscode (2025). Het waterschap heeft een onderhoudsbeheerplan maar daar komt nu de nieuwe gedragscode bij. Er wordt met de provincie afgestemd hoe de twee plannen tot één kunnen worden samengevoegd, zodat het waterschap dit eenvoudig kan uitvoeren. Het machinepark dat voor het onderhoud nodig is wordt momenteel ingehuurd. Na dit jaar wordt er geëvalueerd welke machines het waterschap zal aanschaffen. De provincie heeft hiervoor dit jaar een ontheffing verleend.

De heer Hammenga complimenteert het waterschap met het behaalde resultaat en de duidelijke leesbaarheid van het document. De pragmatische en zorgvuldige benadering met betrekking tot de gedragscode beheer en onderhoud, zoals vermeld op pagina 12, wordt positief gewaardeerd. Er is onduidelijkheid over de besteding van de te ontvangen middelen vanuit Nij Begun.

Mevrouw Eshuis antwoordt dat het geld dat het waterschap ontvangt vooral bestemd is om aangehaakt te zijn bij Nij Begun. Binnen Nij Begun wordt in het kader van de Economische

Agenda nagedacht over de uitvoeringsstructuur. Het aan het waterschap toegekende bedrag wordt ingezet om extra menskracht in dienst te nemen om alle processen binnen Nij Begun, in het bijzonder de Economische Agenda, te volgen en waar nodig inzet te plegen. Ook worden de uren betaald van medewerkers die vanuit het waterschapsbelang werken aan programma's binnen Nij Begun.

De heer Hammenga wijst op het beoogde budget voor cultuurhistorisch erfgoed dat nog niet is besteed, en onderstreept het belang van aandacht voor de betreffende projecten.

De heer Van Mensvoort merkt op dat de reguliere onderhoudskosten zijn opgenomen in het exploitatiebudget. Het genoemde bedrag betreft het voorziene groot onderhoud, waaronder Boog van Ziel en Nieuwe Statenzijl.

De heer Boter vraagt, naar aanleiding van punt 3 (pagina 4) betreffende de actualisatie van lozingsvergunningen, of er vanuit de eerdere personeelsschaarste lessen zijn getrokken.

De heer Bartelds geeft aan dat we hier niet altijd grip op hebben. Soms komen er projecten voorbij waar extra menskracht voor nodig is die dan kortstondig wordt ingehuurd.

De heer Boter vraagt, naar aanleiding van de waterschapsbelastingen, wat het standpunt is van het waterschap inzake de verschuiving van natuur naar landbouw.

De heer Bartelds antwoordt dat het waterschap hier geen grip op heeft tenzij de gronden van het waterschap zijn. Het NBK geeft aan het waterschap door hoeveel hectares natuur en landbouw er zijn.

De heer Boter vraagt wat de afschrijflasten op projecten zijn.

De heer Bartelds geeft aan dat op het moment dat een project geactiveerd wordt er afschrijflasten meespelen.

De heer Berends vraagt of de bedragen die nog niet uitgegeven zijn aan biodiversiteit en cultuurhistorisch erfgoed terugvloeien naar algemene middelen.

Mevrouw Eshuis antwoordt dat de gelden geoormerkt zijn en dat als er zich kansen voordoen inzake biodiversiteit deze worden benut. Aan het eind van de bestuursperiode wordt besloten wat er met het mogelijke overschot gedaan wordt.

De heer Berends vraagt of er wordt belegd in Crypto of Bitcoin.

De heer Bartelds antwoordt dat het algemeen uitgangspunt is dat het waterschap niet risicovol belegt, dus zeker niet in Crypto.

De heer De Vos informeert, naar aanleiding van bladzijde 4, punt 10.2, of er nog een nadere toelichting zal worden gegeven op het besluit om het onderwerp niet opnieuw te behandelen en af te zien van verdere stappen via de schouwregels om meer ruimte te creëren voor natuur.

De heer Van der Laan geeft aan dat er al veel regels en vrijheden op dit moment in de schouw zitten met als voorbeeld dat bij de schouw ruwweg tussen één en twee meter vrijgemaakt moet worden en de overige begroeiing kan blijven staan. Er zijn veel schouwsloten die maar een halve meter bodembreedte hebben waar geen maaikorf gebruikt kan worden. Van het maatregelplan moet het aanpassen van de schouwcriteria nog worden geïmplementeerd. Dit zal in 2025 gebeuren waardoor het in 2026 niet meer wordt genoemd.

De heer Mooijman refereert aan het bedrag van € 572.000,- dat vanuit Nij Begun gereserveerd is en vraagt hoeveel initiatieven hiervoor zijn of worden ondersteund en of er een uitsplitsing gegeven kan worden van die uitgaven.

De heer Bartelds antwoordt dat dit een compensatiebedrag is voor medewerkers die ondersteunen bij processen van Nij Begun. Een uitsplitsing hiervan is nu nog niet mogelijk.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- Kennis te nemen van de najaarsrapportage 2025;
- De tweede begrotingswijziging 2025 vast te stellen;
- € 572.000,- te doteren aan de bestemmingsreserve Nij Begun.

4. Meerjarenraming (MJR) 2026-2030

De heer Wolters vraagt naar aanleiding van het thema integraal beheer op pagina 23, 9.2.1 of er een korte samenvatting kan worden verstrekt over hetgeen de 'evaluatie effecten van ecologisch beheer' heeft opgeleverd.

De heer Van Mensvoort zegt toe dat dit gedeeld wordt via iBabs.

De heer Janssen merkt op dat de reserves in 2030 op een minimum zijn beland terwijl er nog veel onzekerheden zijn zoals het waterbeheerprogramma, verplichtingen uit Europa en medicijnrestenverwijdering. Gevraagd wordt hoe en op welke termijn het dagelijks bestuur zicht denkt te hebben op de bedragen die hiermee gemoeid zijn en of er gekozen wordt voor een ander risicoprofiel.

De heer Bartelds geeft aan dat hierover na de periode van deze MJR meer duidelijk is. Dat de reserves naar het minimum gaan is staand beleid en wordt gehanteerd om de stijging van de lasten af te vlakken en stabiel te houden. Er wordt geen geld uitgegeven dat er niet is. Indien er projecten eerder uitgevoerd moeten worden dan wordt de MJR bijgesteld.

De heer Boter vraagt in het kader van het programma Waterveiligheid (pagina 13) of het waterschap voldoende kan sturen omdat er met veel partijen wordt samengewerkt aan integrale oplossingen en de ervaring leert dat deze dan vaak duurder uitvallen.

De heer Van Mensvoort geeft aan dat het HWBP traject beheersbaar is. Er is met betrekking tot HWBP een proces opgetuigd bestaande uit verkenningsfase, planvorming en realisatie.

De heer Boter vraagt naar aanleiding van pagina 16, Deltaplan Zoetwater of het waterschap voldoende gehoord wordt en of de kennis die de waterschappen hebben verweven wordt in het Deltaplan.

Mevrouw Eshuis antwoordt dat het waterschap bij veel overleggen met diverse ministeries aan tafel zit. De kennis die ter tafel wordt gebracht wordt meegenomen in de programma's.

Naar aanleiding van pagina 20, Deltaplan Ruimtelijke adaptatie stelt *de heer Boter* dat het belangrijk is dat het waterschap hier aan tafel zit en vraagt of er ook geluisterd wordt naar de adviezen die uitgebracht worden. *De heer Boter* vraagt, naar aanleiding van pagina 24, programma en organisatie, wat er wordt verstaan onder 'actief participierend'.

Mevrouw Woortman geeft aan dat het waterschap steeds meer positie pakt in deze. Voorheen had het waterschap vooral een adviserende rol. Nu denkt het waterschap mee met opgaven en proces van de omgevingsvisie van zowel Groningen als Drenthe. Als voorbeeld wordt

aangehaald de Praatplaat Water en Bodem sturend die het waterschap in overleggen inbrengt.

Op pagina 39, compliance, staat dat er een procedure loopt die mogelijk gevolgen heeft. *De heer Boter* vraagt of de omvang van de claim voldoende gedekt is.

De heer Bartelds geeft aan dat het waterschap rechtmatig handelt. Mocht een ingeland hier anders over denken dat kan dit bij de rechter worden aangevochten. Hoe de uitspraak zal zijn is afwachten.

De heer Schaafsma informeert, naar aanleiding van pagina 10, of de aanvullende dijkversterkingsmaatregelen doorgang vinden indien het Rijk geen bijdrage levert.

De heer Van Mensvoort geeft aan dat het om veiligheid gaat en dat alle seinen op groen staan.

De heer De Vos vraagt of water vasthouden meegenomen wordt in de informerende bijeenkomst van 12 november.

Mevrouw Eshuis bevestigt dit.

Op pagina 29, kostentoedelingsverordening staat volgens *de heer De Vos* dat deze slechts maximaal 1x per 5 jaar aangepast wordt. Moet dit niet zijn minimaal 1x per 5 jaar?

De heer Bartelds antwoordt dat de kostentoedelingsverordening minimaal 1x per 5 jaar moet worden vastgesteld.

De heer De Vos hoort graag hoe het algemeen bestuur meegenomen wordt in projecten als Novex, Eemsijsen, Grootte polder e.d.

Mevrouw Eshuis zegt dat het bestuur op de hoogte wordt gehouden over de stand van zaken via iBabs. De provincie Groningen is in de lead bij genoemde projecten. In de Agendacommissie op 5 november wordt besproken op welke wijze aan deze projecten richting algemeen bestuur aandacht wordt besteed naast informatievoorziening in iBabs..

De heer Duintjer haalt de particuliere initiatieven aan om water vast te houden in het gebied. Hier kwam onvoldoende voordeel uit ten opzichte van de kosten en *de heer Duintjer* vraagt wat het mag kosten om 1000 kuub water vast te houden?

De heer Van Mensvoort geeft aan dat hier geen exact antwoord op te geven is. De aangedragen initiatieven zijn besproken en beantwoordt vanuit de organisatie.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om in te stemmen met de Meerjarenraming 2026-2030.

5. Begroting 2026

De heer Boter merkt op dat in de eerste alinea van het bestuursvoorstel (pagina 4) gesproken wordt over het rentepercentage, waarbij de rente bij herfinanciering zou kunnen stijgen of dalen. Er wordt vaak rekening gehouden met een rente omslagpunt, maar ook met een rentebandbreedte. Gelet echter op de onrust in de wereld kan de rente gaan schommelen. Is dit voldoende meegenomen, zodat er een begroting ligt waar we met goed vertrouwen naar uit kunnen kijken.

De heer Bartelds antwoordt dat met de kennis die er vandaag is, en ook de informatie van de huisbankier van het waterschap, daar voldoende rekening mee is gehouden.

De heer Janssen merkt op dat er met betrekking tot het Deltaprogramma Ruimtelijke adaptatie (pagina 27) meerdere doorlopende onderwerpen worden benoemd. Hoe monitort het waterschap deze punten en hoe wordt op deze onderwerpen gestuurd.

Mevrouw Woortman zegt dat dit vooral over het onderwerp gaat waar we het bij het vorige agendapunt ook over hebben gehad. Ruimtelijke adaptatie waarbij het waterschap een adviesrol heeft. Het zijn taken die het waterschap doorlopend uitvoert en dat nooit afgerond is. De meeste onderwerpen die als doorlopend zijn aangemerkt vallen hieronder.

De heer Janssen geeft aan dat het bij punt 8.2.1.3 gaat om het uitvoeren van maatregelen.

Mevrouw Woortman geeft aan dat dit uitvoeringsmaatregelen zijn die zijn opgenomen in het regionale programma in het kader van het DPRA (Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie). Het betreft maatregelen waar veelal gemeenten voor aan de lat staan.

Meneer Berends vraagt naar aanleiding van pagina 11, punt 13.8 en pagina 68 of de Open Dagen druk bezocht zijn.

De heer Ten Brink antwoordt dat er bij de zuivering ondanks het slechte weer meer dan 200 bezoekers zijn geweest en de Open Dag waterschapskantoor en laboratorium is door ruim 400 mensen bezocht.

De heer Wolters haalt pagina 109, integraal beheer aanpassingen in relatie gedragscode beheer en onderhoud, aan en vraagt of die aanpassingen ook de post onderhoud machines bevat.

De heer Van Mensvoort antwoordt dat er is gekeken naar de gedragscode en hoe er is aan de nieuwe eisen kan worden voldaan. Op dit moment worden er machines gehuurd om te kijken hoe we komen tot het gewenste resultaat. Na deze 'pilot' wordt gekeken welke machines aangeschaft worden om te kunnen voldoen aan de gedragscode.

De heer Duintjer verwijst naar het Waterbeheerprogramma (WBP) en geeft aan te hebben begrepen dat hiervoor reeds initiatieven genomen zijn, maar constateert dat deze niet zijn opgenomen in de begroting.

Mevrouw Eshuis geeft aan dat het opstellen van het WBP geen invloed heeft op de begroting.

De heer Duintjer vraagt in hoeverre participatie plaatsvindt bij het opstellen van het WBP.

Mevrouw Eshuis geeft aan dat het WBP op 3 december wordt besproken tijdens een informerende bestuursbijeenkomst en verzoekt om dergelijke vragen op dat moment te stellen.

De heer Hammenga informeert, met betrekking tot pagina 8, derde alinea van onderen, naar de reden voor het instellen van een afzonderlijke regeling voor aanbieders van afvalwater die direct lozen op een persleiding. Deze regeling heeft betrekking op de wijze waarop de kosten voor het zuiveren van het afvalwater aan deze partijen worden doorbelast.

De heer Timmer meldt dat er een nieuw belastingstelsel van kracht is, waardoor voor aansluitingen op persleidingen privaatrechtelijke contracten vereist zijn. Het Noordelijk Belastingkantoor coördineert deze procedure, waarbij een periode van circa tien jaar beschikbaar is om alle zaken zorgvuldig te organiseren. In samenwerking met Noorderzijlvest zullen ongeveer dertig contracten worden opgesteld, volledig in overeenstemming met de bepalingen van het nieuwe stelsel.

De heer Mooijman informeert of er communicatie plaatsvindt richting de ingezetenen over de aanstaande kostenstijging, welke het gevolg is van de volledige toerekening van de kosten van kwijtschelding aan deze groep.

De heer Bartelds bevestigt dat dit inderdaad het geval is. In het nieuwsbericht over de begroting wordt aandacht besteed aan kwijtschelding.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

1. De begroting 2026 vast te stellen.
2. C-kredieten beschikbaar te stellen voor € 16.102.000,-.
3. Een mandaat met betrekking tot treasury te verstrekken aan het dagelijks bestuur met betrekking tot de voorziene transacties zoals opgenomen in de begroting onder hoofdstuk 5 A. Financiering.

6. Rondvraag

De heer In 't Hout benoemt de regelmatige problemen met de iPads van bestuursleden en vraagt of er een hack is?

De heer Bartelds antwoordt dat er een grote storing was bij Microsoft. Mochten er zich andere problemen voordoen dan is de helpdesk dagelijks bereikbaar.

Mevrouw Beuling was namens het algemeen bestuur aanwezig bij de Open Dag van het waterschap. Ze geeft aan een erg leuke en goed georganiseerde dag te hebben gehad.

7. Sluiting

De heer Mooijman sluit onder dankzegging de vergadering.

Ongewijzigd/gewijzigd vastgesteld in de AB-vergadering van 19 november 2025.

Jelmer Kooistra,
secretaris-directeur

Trevor Mooijman,
voorzitter